

Krzysztof Kościński

Edu PJM, Warszawa

Alicja Orłowska

Edu PJM, Warszawa

Nauczanie i uczenie się polskiego języka migowego metodą *Vision Virtuelle*

ABSTRAKT: W artykule omówione zostało zastosowanie metody *Vision Virtuelle* w nauczaniu płynności i ekspresywności przekazywania komunikatu w języku migowym. Przedstawione zostały również korzyści, płynące z płynnego migania, oraz sytuacje, w których taki styl komunikowania się jest kluczowy dla jakości porozumiewania się.

SŁOWA KLUCZOWE: *Vision Virtuelle*, komunikacja w języku migowym, tłumaczenie języka migowego.

Kontakt:	Krzysztof Kościński krzysztof.koscinski@wp.pl
Jak cytować:	Kościński, K., Orłowska, A. (2017). Nauczanie i uczenie się polskiego języka migowego metodą Vision Virtuelle. <i>Forum Oświatowe</i> , 30(2), 221–225. Pobrano z: http://forumoswiatowe.pl/index.php/czasopismo/article/view/492
How to cite:	Kościński, K., Orłowska, A. (2017). Nauczanie i uczenie się polskiego języka migowego metodą Vision Virtuelle. <i>Forum Oświatowe</i> , 30(2), 221–225. Retrieved from http://forumoswiatowe.pl/index.php/czasopismo/article/view/492

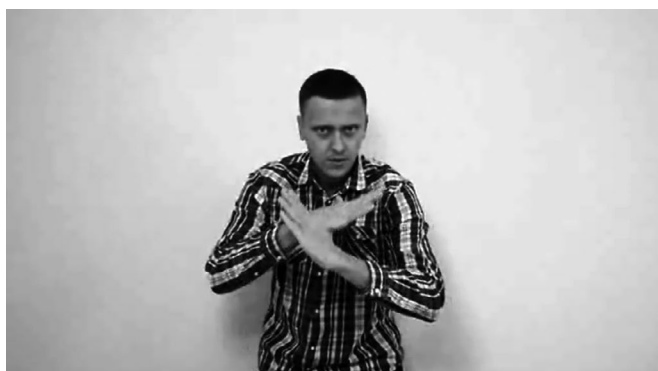
W niniejszym tekście przedstawimy własne doświadczenia w nauczaniu polskiego języka migowego jako obcego. W przebiegu obserwacji własnej pracy zawodowej zauważyliśmy, że uczniowie uczą się znaków migowych i klasyfikatorów, lecz nie poświęcają uwagi płynności w miganiu. Uczestnicy często mają również problem z zamiganiem emocji, opisem sytuacji i wykorzystaniem przestrzeni oraz używaniem wyobraźni w miganiu.

W czerwcu 2015 roku, dzięki organizacji *Inspide*, pojechaliśmy na pięciodniowe warsztaty *Vision Virtuelle* (VV), prowadzone przez francuskiego nauczyciela, Simona Attię, i zrozumieliśmy, że dzięki wykorzystaniu tej metody można nauczyć się płynnie migać. Aby wyjaśnić, co to jest VV, chcemy zaznaczyć, że w polskim języku migowym są dwa rodzaje znaków migowych: ikoniczne i arbitralne. Znaki ikoniczne odwzorowują świat rzeczywisty, np. migając znak NOŻYCYZKI, widzimy kształt nożyczek, naśladujemy ten kształt układem dłoni i wykonujemy taki ruch, jaki wykonują nożyczki. Znaki arbitralne to takie, których wygląd nie ma nawiązania do świata rzeczywistego, np. w znaku konferencja nie znajdujemy obrazu, który moglibyśmy naśladować, aby zamigać słowo *konferencja*. Z materiałów warsztatowych, udostępnionych przez organizację *Inspide* w wersji elektronicznej, uzyskaliśmy informację, że w metodzie VV nie używa się standardowych znaków. Metoda VV uczy elastyczności migania. Łatwo i naturalnie rozwija język ciała poprzez: ikoniczność, układy dłoni, ekspresję twarzy i ciała, pogłębianie migowych rytmów, rozwój uczuć i emocji lub stosowanie odpowiedniego rytmu. Metodę *Vision Virtuelle* stosuje się do przedstawiania wyłącznie znaków ikonicznych. Istotą tej metody jest wykonywanie w jednej czynności czterech ruchów, np. słowo „orzeł” migane jest jako cztery ruchy:

- » skrzydła płynnie fruują (rys. 1),
- » złączone skrzydła latają (rys. 2),
- » dziób orła nad przesuwającą się pod spodem ziemią (rys. 3),
- » łapki orła leniwie fruują nad ziemią (rys. 4).

*Rysunek 1. Miganie „orzeł” – skrzydła płynnie fruują.
Źródło: Zbiory własne autora*

*Rysunek 2. Miganie „orzeł” – złączone skrzydła latają.
Źródło: Zbiory własne autora*

*Rysunek 3. Miganie „orzeł” – dziób orła nad przesuwającą się pod spodem ziemią.
Źródło: Zbiory własne autora*

Rysunek 4. Miganie „orzeł” – łapki orła leniwie fruwią nad ziemią.
Źródło: Zbiory własne autora

W metodzie *Vision Virtuelle* wyróżnionych jest bardzo wiele technik przekazywania płynności, które warunkują sposób migania w różnych sytuacjach. Płynność w języku migowym jest bardzo istotna, np. w przedstawianiu komunikatów w języku migowym w telewizji, w filmie, vlogach, na konferencjach, w opowiadaniu bajek, w autoprezentacji, występach teatralnych i w wielu innych sytuacjach.

Jakie efekty przynosi stosowanie metody VV w nauczaniu języka migowego? Czy jest ona potrzebna?

Odpowiadając na te pytania, można użyć porównania – w języku fonicznym, gdy osoba ładnie i płynnie przemawia, to odbiorcy z przyjemnością słuchają takiej przemowy. Podobnie jest w języku migowym, gdy osoba płynnie miga, to odbiorcom z przyjemnością się patrzy na taki wykład. Inną sytuacją, w której możliwe jest zastawanie tej metody, jest tłumaczenie na język migowy i z niego. Dla tłumacza ważna jest nie tylko znajomość języka, lecz również umiejętność płynnego migania, m.in. z wykorzystaniem metody VV. Przykładem może tu być sytuacja, w której, gdy mówca mówi nietypowym lub zmienionym głosem, na przykład głosem robota albo wielkiego człowieka, to tłumacz powinien móc zamigać i właściwie odwzorować usłyszaną styl. Dla profesjonalnego tłumacza niewystarczające jest posiadanie kompetencji językowej, czyli znajomość języka migowego. Ważna jest również umiejętność przekazywania stylu, jakiego używa mówca. W sytuacji tłumaczenia, gdy mówca np. mówi głosem wielkiej osoby, to tłumacz powinien potrafić wykorzystać połączenie znaku migowego wielki i zastosować odpowiednią mimikę. W tym przykładzie nie wystarczy zamiganie tylko znaku wielki.

W polskim języku migowym uczymy się gramatyki, przestrzeni, mimiki, znaków, liczebników, jak również różnych funkcji językowych. Jednak nauka płynności języka migowego należy do rzadkości, a warto posiadać taką umiejętność, by treści w języku migowym przekazywać w sposób bardziej interesujący i zrozumiały dla widza. Dzięki metodzie *Vision Virtuelle* i własnej wyobraźni, można z łatwością osiągnąć cel, jakim jest wspomniana już płynność. Płynność języka migowego jest ważna

nie tylko z uwagi na „przyciągalność” widzów, ale również na lepsze i wyraźniejsze rozumienie nadawanego komunikatu.

**TEACHING AND LEARNING POLISH SIGN LANGUAGE THROUGH VISION
VIRTUELLE METHOD**

ABSTRACT: This paper presents the application of the *Vision Virtuelle* method in instruction within the scope of the fluency and expressiveness of communicating in Polish Sign Language. It also presents the advantages resulting from the fluent use of the sign language and situations in which such a communication style is crucial to the quality of communication.

KEYWORDS: Vision Virtuelle, sign language communication, sign language interpretation.